

man kom i Gang med Arbejdet. Der synes altsaa ikke at være noget stærkt Skub i Regeringen, og jeg har nævnt, at vi i flere Rigsdagssamlinger have haft Forslag om Gædser—Warnemünde-Routen, og at der i Fjor blev sat Kraft paa, saa man fik Loven gennemført, men endnu et Aar efter er man ikke naaet saa langt som til at udbyde Færgerne. Som Følge deraf maa jeg have Lov til at gaa ud fra, at der ikke er nogen stærk Fart i Arbejdet i Regeringskontorerne eller hos de forskellige Administratorer af Regeringens Arbejder, og jeg kan anføre et praktisk Eksempel i saa Henseende. Der blev her i 1897, umiddelbart før de sidste Valg, vedtaget Nedsættelse af to Kommissioner vedrørende vort Jernbanevæsen, den ene angaaende de kjøbenhavnske Banegaardstorhold, og den anden angaaende Jernbanedriften i Almindelighed. Jeg har den Ære at være Medlem af den førstnævnte, den om Banegaardsforholdene; den blev vedtagen om Foraaret, og da Regeringen ikke kaldte Rigsdagen sammen efter Valget, blev Kommissionen først valgt i Efteraaret, og først 3 Fjerdingaar efter, at den var besluttet nedsat, kunde den træde sammen. Saa skulde man tro, at Jernbaneadministrationen havde lagt alt til Rette, saaledes at Kommissionen straks kunde begynde sine Arbejder, men der var slet intet lagt til Rette. Kommissionen maatte forlange noget saadant som ganske almindelige Planer over de nu bestaaende Banegaardsanlæg og grafiske Fremstillinger af Trafikkens Stigning, kort sagt, saadanne Ting, som man maatte gaa ud fra, at Jernbaneadministrationen havde fikse og færdige, navnlig naar man med Rette havde fremhævet de utaalelige Forhold paa Københavns Banegaarde. Kommissionen maatte altsaa udsætte sine Møder, og den kunde ikke gøre noget Arbejde, før et helt Aar efter, at det var besluttet, at den skulde nedsættes. Det Aar blev altsaa ganske spildt, fordi Arbejdet ikke fra Administrationens Side har været forberedt paa tilbørlig Maade, hvad der er saa meget mærkeligere, som de Statsembedsmænd, der vare Medlemmer af Kommissionen, bestandig fremhævede det Ansvar, der hvilede paa os for hver eneste Dag, der gik, før man var naaet til Ende med Arbejdet, saa at det kunde lægges frem paa Rigsdagens Bord og Pengene bevilges, saaledes at Arbejdets Udførelse kunde begynde. Kommissionens Betænkning blev afgiven i afvigte September, og nu ere vi jo i Slutningen af Rigsdagssamlingen. Der er hængaaet et halvt

Aar, uden at Regeringen har forelagt noget Lovforslag paa Rigsdagens Bord om denne store og vigtige Sag, skønt man skulde tro, at der havde været Anledning for Regeringen til at fremme Sagen, da den gennem Kommissionen havde faaet en ret enstemmig Tilslutning til, at en Forandring er nødvendig, og at Forandringen sikkert bør ske i en bestemt Retning. Regeringen har i mine Øjne begaaet en betydelig politisk Fejl, foruden at den sikkert har begaaet en Fejl ved at undlade at fremme Sagen af rene Trafikhensyn. Jeg tror, at Chancen for Sagens Gennemførelse vilde have været betydelig større i denne Rigsdagssamling end i en ny Rigsdagsperiode, hvor der maaske kommer andre Rigsdagsmænd, der ikke føle sig bundne ved den Betænkning, der foreligger. I saa Fald vilde der være yderligere Vanskeligheder. Jeg tror saaledes, at det er vel begrundet at spørge Regeringen, om den agter at træffe Foranstaltninger til at modvirke Arbejdsløsheden, særlig naar man indskrænker sig til at pege paa, at Regeringen bør fremme de Arbejder, der allerede ere bevilgede, og fremskynde Arbejdet paa de Sager, der ligge for, uden endnu at være bevilgede.

Den sidste Del af Forespørgselen skal jeg, som sagt, ikke ofre mange Ord paa, idet Sagen jo blev behandlet her forleden og desværre blev afgjort saaledes, at Regeringen vel med nogen Ret vil være i Stand til at sige, at den fra Folketingets Side er bleven oplyst om, at det ikke ønskes, at der fra Statskassens Side ydes Bidrag til at lindre den Nød, der er fremkommen eller kan fremkomme paa Grund af Arbejdsløshed. Det er sørgeligt, at vi ere naaede dertil. Det er nu — ja, det er ganske vist 20 Aar siden, at Flertallet her i denne Sal, som da ogsaa hed Venstre, vedtog Love det ene Aar efter det andet, nemlig baade i 1879, i 1880 og 1881, som under den da herskende Arbejdsløshed gik ud paa, at der skulde ydes Bidrag af Statskassen til Kommunerne for at sætte disse i Stand til at hjælpe de arbejdsløse, og man fremsatte disse Lovforslag og gjorde opmærksom paa, at netop Statsens Bidrag her var det centrale i disse Lovforslag; det var det, som man lagde særlig Vægt paa. Og afdøde Berg fremhævede den Gang, at det var et af de allervigtigste Spørgsmaal, som Rigsdagen nogen. Sine havde beskæftiget sig med. Disse Lovforslag bleve vedtagne her i dette Ting, men kun det første Aar, naaede de op i Landstinget, hvor de ikke bleve vedtagne. Imid-